

УДК 328:004(045)

О.С. Коптєв

ЛЕГІТИМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Легітимаційні технології в міжнародних відносинах є важливими засобами впливу та регулювання взаємовідносин між державами. Вони використовуються для набуття легітимності, підтримки та визнання політичної влади, а також створення сприятливого міжнародного середовища для реалізації політичних та економічних інтересів. У міжнародних відносинах використовуються різноманітні легітимаційні технології, які допомагають політичним лідерам та організаціям набувати легітимності у очах громадськості, впливаючи на політичні процеси. Серед найпоширеніших виділяють: виборчі процеси, конституцію та правову базу, громадську підтримку та легітимність, масмедіа та ЗМІ, технології союзницького зв'язування, політику двовекторності, «м'якої сили» та інші.

Наукова новизна полягає в огляді легітимаційних технологій в контексті вирішення ключових викликів у міжнародних відносинах, зокрема в умовах геополітичних змін та повномасштабного вторгнення російських окупантів в Україну. Було досліджено ефективність використання легітимаційних технологій в політичних процесах України і її роль у підтримці і покращенні ставлення до країни, залученні міжнародної підтримки та розвитку партнерських відносин. Таким чином, дослідження розширює розуміння легітимаційних технологій як інструменту, який можна використовувати для підвищення іміджу України, її впливу на глобальні міжнародні процеси, а також соціальне, культурне і економічне збагачення.

Шляхом застосування технологічного підходу було проаналізовано основні технології легітимації, що використовуються на міжнародній арені. Також на основі досліджень українських та закордонних фахівців здійснено огляд цієї технології, а також окреслена ефективність використання технологій легітимації як регулюючих інструментів у міжнародних відносинах, які в тому числі, впливають на політичні процеси. Сформовані стратегічні напрями діяльності та ефективного використання легітимаційних технологій в Україні під час війни та зміни вектору розвитку в міжнародних відносинах. Наробки можуть бути використані органами влади для підвищення іміджу держави та її впізнаваності на міжнародній арені.

Ключові слова: світова політика; легітимація; публічна дипломатія; цифрова дипломатія; м'яка сила.

DOI 10.34079/2226-2830-2023-13-35-36-90-99

Метою є дослідження особливостей легітимаційних технологій як ефективних інструментів регулювання міжнародних відносин. Для досягнення вищезазначеної мети було поставлено наступні завдання: проаналізувати легітимність з точки зору технологічного підходу, визначити ефективні легітимаційні технології в сучасних міжнародних відносинах, а також надати пропозиції щодо подальших досліджень процесів легітимації.

Технології легітимації мають суттєвий вплив на міжнародні відносини, оскільки без легітимної влади не можливе нормальне існування держави, функціонування демократичних інститутів, розвиток громадянського суспільства тощо. Для більш чіткого розуміння ефективності використання легітимаційних технологій та їх ролі у міжнародних відносинах пропонуємо окреслити поняття «легітимаційні технології», а також визначити їх найефективніші види.

Так, Ж. Еллюль зазначає, що для нього особливою рисою технології є її ефективність, а безпосередньо технологія представляє собою «сукупність найбільш ефективних засобів в даний момент часу» (Ellul, 1980). В рамках технологічного підходу, легітимність за своєю сутністю є технологічною, оскільки є ресурсом, що дозволяє зменшувати ціну реалізації влади. Батьком легітимності називають М. Вебера. Саме він ввів це поняття у науку, розуміючи під легітимністю виправданість і визнання домагань осіб, які претендують на панування, авторитет чи на право здійснення влади (Висоцький, 2003, с. 132).

Легітимність – це стан або характеристика, яка вказує на законність, правомірність або прийнятність чого-небудь з точки зору юридичних, моральних або соціальних норм і стандартів. Вона позначає наявність підстав для визнання чого-небудь як правомірного, виправданого або морально припустимого. В свою чергу, «легітимація влади» – це процес, за допомогою якого влада, її дії, норми, інститути та посадові особи отримують властивості легітимності, що надає підстави громадянам вважати їх справедливими, законними та доцільними. Цей процес підтверджує юридичну природу влади, обґрунтовує та виправдовує її рішення, створення владних структур, їх зміну та оновлення (Ковальчук, 2011, с. 25-26). Легітимація пов'язана з ідеологією, політичною культурою, політичною свідомістю, традиціями, громадянським суспільством. Це процедура суспільного визнання якої-небудь дії, діючої особи, факту, події.

Різниця між легітимністю та легітимацією – це різниця між результатом та процесом. Загалом проблема пошуку найбільш ефективної моделі забезпечення легітимності є однією з найбільш актуальних та найменш досліджених, як в площині теорії, так і стосовно практичних шляхів та методів. Складність проблеми полягає в тому, що процес легітимації в різних країнах має яскраво виражені індивідуальні особливості в системі владноуправлінських та легітимаційних процедур і дій.

Системних досліджень процесу легітимації у вітчизняній та зарубіжній політичній науці наразі обмаль. Тому ця проблема є відкритою для наукового пошуку з урахуванням класичних теорій, як це прослідковується в роботах Вебера, Істона, Франка, Еллюля та інших.

Наприклад, Т. Франк зазначив, що існують принаймні три розуміння легітимності у науці: інституціонально-процесуальне, процедурно-субстанційне та результативне (Висоцький, 2021, с. 131). Однак, він підкреслює, що ці категорії легітимності не можуть охопити всю різноманітність її нюансів. В свою чергу, американський політичний аналітик Ф. Закарія вказує на те, що легітимність дозволяє встановлювати порядок денний, визначати кризу і мобілізувати підтримку політики як у межах країн, так і серед неурядових сил, таких як підприємницькі та масові організації (Zakaria, 2008, с. 247).

Міжнародна легітимність держави відноситься до сприйняття і визнання держави як законної та правомірної у міжнародному співтоваристві. Вона покладається на поняття правомірності, законності та прийнятності дій держави з точки зору міжнародних норм, принципів та стандартів. Міжнародна легітимність

держави може бути підтримана або піддана сумніву в залежності від таких факторів як: ефективність, а також внутрішня та зовнішня легітимність. В даному контексті ефективність – це здатність держави ефективно виконувати свої функції, забезпечувати безпеку та благополуччя свого народу, а також здійснювати реформи та зовнішні дії відповідно до встановлених норм і процедур. Внутрішня легітимність - сприйняття держави як законної та легітимної з боку її внутрішнього населення, а зовнішня легітимність – це сприйняття держави як законної та легітимної з боку міжнародного співтовариства.

На міжнародній арені, традиційно, спостерігається змагання різних рівнів важливості, які впливають на підпорядкування суб'єктів соціальних і політичних відносин у різних формах та з різною інтенсивністю. В свою чергу технології легітимації в міжнародних відносинах можна визначити як політичні методи, процедури, прийоми та процеси, спрямовані на досягнення оптимальних та ефективних результатів у виконанні цілей та завдань певного суб'єкта міжнародно-політичної діяльності. Їх метою є здобуття, укріплення та розширення влади цього суб'єкта на міжнародній арені. Поняття «легітимаційні технології в міжнародних відносинах» або «технології міжнародної легітимації» охоплює всі можливі процеси, процедури та способи, пов'язані з легітимацією міжнародних відносин та спрямовані на отримання визнання політичної влади з метою задоволення інтересів різних учасників світової політики. На думку О. Висоцького, головна мета легітимаційних технологій полягає у встановленні значущості відносин, влади, інститутів, правил, принципів, рішень та символів (Висоцький, 2017а, с. 98-104). Також він зазначає, що концепція легітимації політичної влади описує процес, який включає два взаємопов'язаних елементи. Перший – це постійна інституціолізована діяльність політичних суб'єктів, спрямована на забезпечення легітимності їх претензій до отримання, реалізації та розширення влади. Другий – це визнання суспільством важливості цих претензій, що виражається у вірі, довірі, погодженості та підтримці політичних суб'єктів у їх боротьбі за владу та її реалізацію (Висоцький, 2017б, с. 398-401).

В рамках політики та міжнародних відносин використовуються різноманітні легітимаційні технології, які допомагають політичним лідерам та організаціям набувати легітимності у очах громадськості. Серед найпоширеніших виділяють:

Виборчі процеси. Тобто проведення виборів та референдумів для легітимації політичної влади. Адже прозорі виборчі процеси, дотримання вимог законодавства, незалежність виборчої комісії та спостерігачів є важливими елементами для забезпечення легітимності виборів. Варто розуміти, що легітимація носить виключно рефлексивний характер. Тобто суспільство легітимує чи делегітимує владу лише за результатами її дії чи бездіяльності. Важливим є те, що на кінець 2022 року 72% населення світу (5,7 млрд) живе в автократіях; важливо, що 28% населення (2,2 млрд) живуть у закритих автократіях (диктатурах) і 13% (1 млрд) живуть у ліберальних демократіях. Кількість країн, що демократизуються за останні 10 років суттєво зменшилася. Все це є одним з чинників делегітимації влади в країнах світу (V-Dem Institute, 2023).

Конституція та правова база. Існування конституції, законів та правової системи, які визначають права та обов'язки громадян і обмежують політичну владу, є важливим елементом легітимації політичного режиму.

Громадська підтримка та легітимність. Підтримка суспільства є ключовою для легітимації політичних лідерів. Політичні партії та лідери активно залучаються до громадського діалогу, вислуховують думки та потреби громадян,

організують зустрічі, дебати та громадські консультації, щоб збільшити свою легітимність.

Масмедіа. На нашу думку, засоби масової інформації, такі як телебачення, радіо, газети та інтернет, відіграють важливу роль у легітимації політичних процесів. Саме з їх допомогою політичні лідери транслують свої ідеї, програми та досягнення до широкої аудиторії, що допомагає впливати на громадську думку.

Також однією з найефективніших легітимаційних технологій вважається технологія союзницького зв'язування (Висоцький, 2017а, с. 98-104). Аналізуючи діяльність США на міжнародній арені дослідник Зб. Бжезинський зазначає, що американська гегемонія в світі підтримується складною системою союзів та коаліцій, яка простягається по всьому світу. Він вказує на те, що НАТО зв'язує найбільш розвинені й впливові європейські держави з Сполученими Штатами, надаючи США головну роль навіть у внутрішньоєвропейських справах. На його думку, США використовують легітимаційну технологію союзницького зв'язування, що дає їм можливість непомітно керувати процесами легітимації у світі шляхом діалогу, маневрування та досягнення формального консенсусу в рамках контрольованих американцями відносин у сфері колективної безпеки (НАТО, військові коаліції), економічного співробітництва (МВФ, Всесвітній банк, АТЕС) та прийняття правових рішень (Міжнародний суд ООН, Міжнародний трибунал по колишній Югославії (МТКЮ)). Таким чином США отримують міжнародне визнання своєї політики у світі.

Одним з яскравих прикладів невдалих союзницьких зв'язків можна назвати Російську Федерацію. Після розпаду СРСР, вона разом з Україною та Білоруссю заснувала Співдружність Незалежних Держав (СНД). На сьогоднішній день до цього союзу входить 9 країн: Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Казахстан, Киргизстан, Молдова, Російська Федерація, Таджикистан і Узбекистан. Проте, варто зауважити, що український парламент ніколи не ратифікував статут СНД, тому Україна ніколи не була її членом або навіть державою-учасницею, а лише мала статус держави-засновниці. Також відповідь Росії на створення НАТО було створення Організації договору про колективну безпеку (ОДКБ). Це військово-політична міжнародна організація, до складу якої входять Білорусь, Вірменія, Казахстан, Киргизстан, Російська Федерація та Таджикистан. Проте, сама організація, як і багато інших російських інтеграційних проєктів, зазнає кризи через великі суперечності між її учасниками, кожен з яких має свої власні військово-політичні цілі в Центральній Азії та на Південному Кавказі. А після повномасштабного вторгнення в Україну, РФ остаточно втратила свої позиції на світовій арені та в міжнародних відносинах.

Щодо України, то використання технологій легітимації суб'єктами політичного процесу в Україні тут традиційно зумовлений боротьбою за владу. А одним з провідних гравців у змаганнях за владу з самого початку існування незалежної України виступає Президент. В рамках технології союзницького зв'язування Україна отримала великий поштовх лише після повномасштабного вторгнення російських загарбників. Зараз на міжнародній арені Президент країни є одним з найвпливовіших політиків, а держава проводить політику, спрямовану на європейську інтеграцію з залученням всіх інституцій. Так, в Конституції України визначений незворотній рух до Європейського союзу, а на міжнародній арені тривають активні обговорення щодо створення нових альянсів.

Зазначимо, що технологія союзницького зв'язування здійснюється на різних рівнях та формах. Наприклад, на міждержавному рівні вона охоплює укладання

двосторонніх та багатосторонніх угод про різні форми співробітництва. На інституціональному рівні – створення та підтримку міжнародних організацій, які реалізують спільні інтереси союзників у певних сферах або щодо конкретних проблем. На політичному рівні включає реальну та ритуальну підтримку лідерів союзницьких країн, яка може виявлятися через надання експертної, гуманітарної та військової допомоги, висловлювання привітань та співчуттів. На економічному рівні включає виділення державної допомоги, кредитів через міжнародні фінансові організації, інвестиції в інфраструктурні проекти. На громадянському рівні формує союзників серед громадян інших країн шляхом освітніх, наукових та культурних обмінів, а також використання різноманітних технологій м'якої влади.

Не слід забувати і про те, що з часів незалежності Україна активно вела політику двовекторності. Така технологія легітимації передбачає одночасну спрямованість на отримання легітимності як від країн пострадянського простору, так і від західних держав. На думку фахівців, головна перевага цього підходу полягає у тому, що успіхи в досягненні міжнародної легітимності політичної влади в Україні на одному зовнішньополітичному напрямку можуть компенсувати невдачі і помилки на іншому. Однак, основний недолік полягає в тому, що ця двовекторність спричиняє недовіру з боку суб'єктів міжнародної легітимації української влади, оскільки вона проявляє непослідовність у розвитку відносин на кожному з цих напрямків і викликає певне вагання (Висоцький, 2012, с. 16). Сьогодні ж через повномасштабне вторгнення окупантів, Україна намагається відсторонитися від Росії та відкривається до співпраці з США та країнами Європи, що говорить про перехід акцентів у міжнародних відносинах від двовекторності до європейської інтеграції.

Політика двовекторності, як технологія легітимації, на мою думку, запустила нові політичні процеси і показала свою неефективність. Бажання вести справи одночасно з Європою та РФ довгі роки було важливою складовою міжнародної політики України, але на практиці стало відправною точкою анексії Криму та повномасштабного вторгнення російських загарбників. Разом з цим зазначимо і позитивний момент. Він полягає у залученні США та Великої Британії до захисту України від російської агресії в обмін на відмову нашої держави від ядерної зброї. Аналіз ефективності та дієвості цієї допомоги залишимо для аналізу військовим фахівцям.

Ще однією з провідних легітимаційних технологій в міжнародних відносинах вважається технологія «м'якої сили». Вона відноситься до стратегій і тактик, що застосовуються для досягнення політичних цілей шляхом впливу на інших акторів, не вдаючись до прямого застосування сили або примусу. Вона базується на здатності впливати на переконання, цінності, інтереси та поведінку інших людей, надаючи більше значення м'яким методам, таким як дипломатія, культурний обмін, економічна допомога та медіа. Основна ідея «м'якої сили» полягає в тому, що країна може бути більш успішною у досягненні своїх цілей, будуючи позитивні стосунки, співпрацю та взаємозалежність з іншими країнами. Замість використання загроз, примусу або економічного тиску, вона намагається впливати на інших акторів шляхом привабливості своєї культури, політичної системи, економічного потенціалу, ідеалів та цінностей. «М'яка сила» може включати розповсюдження своєї мови та культури, демократичних цінностей, розвиток освіти та науки, сприяння гуманітарній допомозі, підтримку культурних обмінів, спортивну дипломатію, економічну допомогу та інші м'які інструменти впливу. Все це може

сприяти створенню позитивного образу країни, залученню симпатій та сприяти більш глибокому розумінню та співпраці міжнародних акторів.

У професійну площину першим поняття «м'яка сила» ввів Джозеф Най із Гарвардського університету у першій половині 1990-х років. Однак, в той же час він не заперечував корисності жорсткої сили. На думку дослідника, поєднання м'яких та жорстких владних ресурсів в ефективну стратегію є розумною владою. Серед основних принципів технології м'якої влади виділяють наступні:

Дипломатія та переговори. Сприяння діалогу, вирішенню конфліктів і досягненню компромісу шляхом переговорів та дипломатичних зусиль.

Культурний обмін. Використання культурних обмінів, таких як музика, кіно, література і спорт, для зміцнення міжнародних зв'язків та підвищення привабливості власної культури.

Економічна допомога. Надання фінансової та економічної допомоги іншим країнам, що може залучити їх до себе та створити залежність.

Публічна дипломатія. Тобто використання медіа, соцмереж та громадського простору для формування позитивного образу своєї країни та впливу на громадську думку.

Останній є одним з головних інструментів «м'якої сили», який впливає на політичні процеси в країні та по за неї. Саме публічна дипломатія використовується для сприяння зрозумінню, співробітництву та підтримці міжнародних відносин. Вона включає в себе використання комунікаційних засобів та публічних виступів для побудови позитивного образу країни, сприяння довіри та залучення підтримки з боку інших націй. Вперше термін «публічна дипломатія» було використано в 1856 році в лондонській газеті Times, щоб описати культуру та ввічливість (Snow and Taylor (ed.), 2009, с. 19). У 1965 році Едмунд Гулліон вніс цей термін до наукового вжитку. Головною причиною використання нового терміна була необхідність замінити вислів «пропаганда», який мав негативний відтінок. Фахівці підкреслюють, що публічна дипломатія має взаємозв'язок з конструктивізмом, який розвинувся як окрема теорія міжнародних відносин у 1980-90-х роках. За цією теорією, міжнародні відносини розглядаються як соціальні інститути, а фактори, такі як ідеї, вірування, переконання та очікування, що безпосередньо пов'язані з іміджем країни, мають вплив на міжнародні відносини. В основі інтересу актора є його ідентичність, яка формується на основі уявлень про державу завдяки в тому числі впливу державних органів, засобів масової інформації, а також політичних партій та громадських організацій (Турунок, 2016).

Головні принципи публічної дипломатії полягають у відкритості, прозорості та ефективному спілкуванні з громадськістю та міжнародними партнерами. Вона спрямована на залучення уваги до важливих питань, таких як мир, безпека, розвиток, права людини та інші глобальні проблеми.

Основні інструменти публічної дипломатії включають:

Комунікаційні канали. Використання мас-медіа, соціальних мереж, веб-сайтів та інших засобів для поширення інформації та спілкування з аудиторією.

Культурну дипломатію. Тобто організацію культурних заходів, обмінів митцями, літературними та художніми проектами, що допомагають залучати увагу та побудувати позитивний образ країни.

Громадськість та активісти. Діяльність спрямовану на співпрацю з недержавними організаціями, активістами та іншими представниками громадськості для спільної роботи над важливими питаннями та залучення до них підтримки.

Дипломатичні відомства. Створення та підтримка дипломатичних мереж, таких як посольства, консульства, дипломатичні місії та інші, для сприяння комунікації та співпраці з іншими країнами.

У сучасному світі за допомогою «м'якої сили» ЄС зробив привабливою ідею інтеграції європейських країн, а Франція зберігає свою національну ідентичність і вдало відстоює специфічні національні інтереси.

Щодо позитивного досвіду використання Україною «м'якої сили», варто відзначити, що країна активно бере участь у вирішенні міжнародних та внутрішніх конфліктів, а також врегулюванні кризових ситуацій. Україна попри велику війну продовжує надавати допомогу країнам третього світу, бере участь у проведенні глобальних міжнародних спортивних, культурних і соціальних заходах. Як приклади можна згадати велике бажання України продовжувати так звану «Зернову угоду» навіть у складні воєнні часи в умовах постійних атак з боку РФ. Все це значно підвищує імідж України на міжнародній арені, в тому числі і серед країн третього світу. Також не дивлячись на повномасштабне вторгнення загарбників Україна не відмовляється від участі в європейських та міжнародних спортивних змаганнях на найвищому рівні (окрім змагань в яких приймають участь громадяни РФ). Таким чином наша держава показує всьому світу стійкість та рішучість українського народу, а також показує жахи війни на весь світ.

Ба більше, ідея євроінтеграції стала позитивним досвідом для побудови громадянського суспільства в Україні та внутрішньополітичної інтеграції. Угода про асоціацію між Україною та ЄС була синхронно ратифікована Верховною Радою України та Європейським Парламентом 16 вересня 2014 року. Вона набула чинності у 2017 році після ратифікації країнами-членами ЄС. Незважаючи на непростий час для України, ці події мали позитивний вплив і посилили її імідж.

Вибори 2019 року в Україні показали відсутність у суспільстві кризи інституціональної легітимності влади. Оскільки після Революції гідності на хвилі піднесення населення усвідомило, що має можливість впливати на соціально-політичні процеси в державі, що і є проявом демократичних перетворень. На відміну від 2006 року, коли за даними досліджень Фонду «Демократичні ініціативи», більшість людей стверджувало, що «вибори проводяться лише для створення видимості демократії, якої немає (48%)». Вищезгадані факти засвідчують, що «м'яка сила» як інструмент формування державної іміджевої політики має високу ефективність.

Зараз легітимаційні технології на міжнародній арені виступають як ефективні інструменти для регулювання міжнародних відносин. Завдяки ефективному використанню цих інструментів можна розвивати культурну, економічну, науково-освітню і спортивну співпраці з метою підвищення статусу держави на світовій арені та її легітимності. Сьогодні у глобальному світі найбільш ефективними та перспективними є легітимаційні технології союзницького зв'язування, а також технології «м'якої сили». Їх ефективне використання дає фундамент для успішної реалізації будь-яких інших легітимаційних заходів на світовій арені.

Задля підвищення іміджу і привабливості України на міжнародній арені пропонуємо активніше залучати молоде покоління до різноманітних культурно-соціальних міжнародних обмінів, а також створити на рівні обласних і міських осередків профільну раду, яка опікуватиметься питаннями проведення тематичних культурно-масових заходів та заохочуватиме туристів до дискусій про Україну.

Для цього треба політична воля представників місцевого самоврядування, а також залучення активної молоді до соціальної діяльності. Ризики полягають у

залученні, як правило, не компетентних, але активних людей до процесів державотворення тому така діяльність потребує кваліфікованого керівництва. Серед переваг підвищення іміджу і привабливості України на міжнародній арені, обмін досвідом, створення спільних проєктів тощо.

Також в епоху цифрових технологій доцільно використовувати і підвищувати якість роботи медіа, соцмереж для формування позитивного образу країни і її впливу на громадську думку. Це можна робити на державному рівні шляхом проведення акцій, флешмобів, форумів, коворкінгів в тому числі із залученням іноземних фахівців. Такий елемент м'якої сили має купу переваг серед яких: заохочення до співпраці, розвиток міжнародних зв'язків, а також поглибленні співпраці на всіх рівнях, що сприяє легітимації держави на міжнародній арені та підвищує її привабливість.

Легітимаційна технологія «м'якої сили» на сьогодні є найбільш прогресуючою, адже більшість країн, в тому числі і Україна, зацікавлені у залученні розумних і працьовитих громадян, лідерів думок, інвесторів тощо. Всі вони є рушієм соціокультурних та економічних процесів

Висновки. Підбиваючи підсумки варто зазначити, що інструменти публічної дипломатії дозволяють державним політичним інститутам впливати на свідомість громадськості, формувати позитивний імідж та сприяти підтримці своїх політичних, економічних та соціальних цілей. Вона також сприяє побудові довіри та розуміння між країнами, що відіграє важливу роль у врегулюванні конфліктів та сприяє співпраці.

За допомогою технологічного підходу було проаналізовано основні технології легітимації, що використовуються на міжнародній арені. Була окреслена ефективність використання різних технологій легітимації як регулюючих інструментів у міжнародних відносинах України.

Зокрема, такі легітимаційні технології як: політика двовекторності, союзницького зв'язування і «м'якої сили» є найбільш дієвими в рамках міжнародних відносин. Кожна з них покликана всіма засобами збільшити привабливість і вагу країни в рамках міжнародних відносин.

В той же час, зворотні гібридні легітимаційні технології, що використовуються Росією у міжнародних відносинах, виявилися принципово безперспективними, оскільки вони не базуються на універсальності та унікальності, а є лише невдалою копією втілення американських та європейських дослідників.

В свою чергу, проблема використання «м'якої сили» у контексті міжнародних відносин потребує подальшого вивчення, оскільки у сучасному світі цифрових технологій з'являються нові форми дієвої реалізації такої технології. Наприклад – створення міжнародних онлайн-курсів з вивчення іноземних мов, міжнародні поїздки за обміном досвіду, а також різноманітні форуми і заходи.

Проведене дослідження доводить необхідність посилення зусиль всіх політичних інститутів і акторів міжнародних відносин, громадян, лідерів думок та представників організацій на підвищенні іміджу і легітимності України. Для цього варто активніше залучати молоде покоління до культурно-соціальних міжнародних обмінів, а також створити на рівні обласних і міських осередків профільну раду, яка опікуватиметься питаннями проведення тематичних культурно-масових заходів, розповідатиме про нашу державу та заохочуватиме туристів до дискусій про Україну.

Бібліографічний список

Висоцький, О. Ю., 2003. Проблема легітимації політики в концепції Макса Вебера. *Науково-теоретичний альманах Грани*, 6, с. 132–136.

- Висоцький, О. Ю., 2012. *Політична влада в Україні: проблеми легітимації та модернізації: монографія*. Дніпропетровськ : Інновація.
- Висоцький, О. Ю., 2017а. Легітимаційні технології в міжнародних відносинах. *Науково-теоретичний альманах Грани*, 20(10), с. 98–104. DOI: <https://doi.org/10.15421/1717138>.
- Висоцький, О. Ю., 2017б. Легітимація В: *Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. X. : Право, Т. 2: Філософія права*.
- Висоцький, О. Ю., 2021. Теорія легітимності міжнародного права Томаса Франка. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*, 7, с. 129–140. DOI: 10.31866/2616-745x.7.2021.233313.
- Ковальчук, В., 2011. Демократія участі як джерело легітимності державної влади. *Вибори та демократія*, 2(28), с. 25–33.
- Туронок, С. Г., 2016. *Політичний аналіз і прогнозування* [online]. Доступно: <https://stud.com.ua/43949/politologiya/politichniy_analiz_i_prognozuvannya>.
- Ellul, J., 1980. *The Technological System*. Trans. from the French by J. Neugroschel. New York : The Continuum Publishing Corporation.
- Snow, N. and Taylor, P. M. (ed), 2009. *Routledge handbook of public diplomacy*. Abingdon : Routledge, 2009. 382 p.
- V-Dem Institute, 2023. Democracy report 2023. Defiance in the face of autocratization. Gothenburg : Department of Political Science University [online] Available at: <https://www.v-dem.net/documents/29/V-dem_democracyreport2023_lowres.pdf> (Accessed 14.03.2023).
- Zakaria, F., 2008. *The post-American world*. New York; London : W. W. Norton & Company.

References

- Ellul, J., 1980. *The Technological System*. Trans. from the French by J. Neugroschel. New York : The Continuum Publishing Corporation.
- Kovalchuk, V., 2011. Demokratiia uchasti yak dzherelo lehitymnosti derzhavnoi vldy [Participatory democracy as a source of legitimacy of state power]. *Vybory ta demokratiia*, 2(28), pp. 25–33.
- Snow, N. and Taylor, P. M. (ed), 2009. *Routledge handbook of public diplomacy*. Abingdon : Routledge, 2009. 382 p.
- Turonok, S. G., 2016. *Politychnyi analiz i prohnozuvannia [Political analysis and forecasting]* [online] Available at: <https://stud.com.ua/43949/politologiya/politichniy_analiz_i_prognozuvannya>.
- V-Dem Institute, 2023. Democracy report 2023. Defiance in the face of autocratization. Gothenburg : Department of Political Science University [online] Available at: <https://www.v-dem.net/documents/29/V-dem_democracyreport2023_lowres.pdf> (Accessed 14.03.2023).
- Vysotsky, O. Yu., 2021. Problema lehitymatsyy polytyky v kontseptsyy Maksa Vebera. *Naukovo-teoretychnyi almanakh Hrani*, 6, pp. 132-136.
- Vysotsky, O. Yu., 2021. Teoriia lehitymnosti mizhnarodnoho prava Tomasa Franka [Thomas Frank's theory of legitimacy of international law]. *Mizhnarodni vidnosyny: teoretyko-praktychni aspekty*, 7, p. 129–140. DOI: 10.31866/2616-745x.7.2021.233313.
- Vysotskyi, O. Yu., 2017a. Lehitymatsiini tekhnolohii v mizhnarodnykh vidnosynakh [Legitimation technologies in international relations]. *Naukovo-teoretychnyi almanakh Hrani*, 20(10), pp. 98-104. DOI: <https://doi.org/10.15421/1717138>.

- Vysotskyi, O. Yu., 2012. *Politychna vlada v Ukraini: problemy lehitymatsii ta modernizatsii: monohrafiia* [Political power in Ukraine: problems of legitimation and modernization: monograph]. Dnipropetrovsk : Innovatsiia.
- Vysotskyi, O. Yu., 2017. *Lehitymatsiia* [Legitimation]. In: *Velyka ukraïnska yurydychna entsyklopediia* [Great Ukrainian legal encyclopedia]: in 20 volumes. Kh.: Pravo, 2017. Volume 2: Philosophy of law. P. 398–401.
- Zakaria, F., 2008. *The post-American world*. New York; London : W. W. Norton & Company.

Стаття надійшла до редакції 10.06.2023

О. Коптєв

LEGITIMATION TECHNOLOGIES IN INTERNATIONAL RELATIONS: THEORY AND PRACTICE

Legitimation technologies in international relations are an important means of influencing and regulating relations between states. They are used to acquire legitimacy, support and recognition of political power, as well as to create a favorable international environment for the realization of political and economic interests. Various legitimation technologies are used in international relations, which help political leaders and organizations gain legitimacy in the eyes of the public. Among the most common are: election processes, constitution and legal framework, public support and legitimacy, mass media and mass media, allied communication technologies, two-vector policy, soft power and others.

The scientific novelty can be accounted for by the review of legitimation technologies in solving key challenges in international relations, in particular, in times of geopolitical changes and Russia's full-scale invasion of Ukraine. The effectiveness of the use of authentication technologies in Ukraine and its role in maintaining and improving attitudes toward the country, attracting international support, and developing partnerships were investigated. Thus, the study expands the understanding of legitimation technologies as a tool that can be used to improve the image of Ukraine, its influence on global international processes, as well as social, cultural and economic enrichment.

By applying a technological approach, the main authentication technologies used in the international arena are analyzed. Based on the research of Ukrainian and foreign specialists, a review of this technology is carried out; the effectiveness of the use of authentication technologies as regulatory tools in international relations is outlined. Strategic areas of activity and effective use of identification technologies in Ukraine during the war and changes in the vector of development in international relations have been formed. The fakes can be used by the authorities to improve the image of the state and its recognition in the international arena.

Keywords: world politics; legitimation; публічна дипломатія; public diplomacy; digital diplomacy; soft power.